Çokkültürlülük Alg? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Çokkültürlülük Alg? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19304

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Çokkültürlülük Alg? Ölçe?i (ÇKAÖ), bireylerin farkl? kültürlere, dillere, inançlara ve ya?am tarzlar?na yönelik alg?lar?n? ve tutumlar?n? ölçmek amac?yla **Mehmet Fatih Ayaz** taraf?ndan 2016 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, Türk kültür ba?lam?nda geçerlik ve güvenirlik çal??malar? tamamlanarak kullan?ma sunulmu?tur. Yap?lan analizler sonucunda ölçe?in **tek boyutlu** bir yap?ya sahip oldu?u ve toplam 26 maddeden olu?tu?u belirlenmi?tir. Yüksek iç tutarl?l?k ve güçlü uyum indeksleri, ÇKAÖ'nün **çokkültürlülük** alg?s?n? ölçmede güvenilir ve geçerli bir araç oldu?unu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Çokkültürlülük, Çokkültürlülük Alg?s?, Ölçek Geli?tirme, Geçerlik, Güvenirlik, Likert Ölçe?i, Sosyal Bilimler.

Yazarlar

Mehmet Fatih AYAZ.

Amaç

Bu ölçek, bireylerin toplumsal çe?itlili?e, kültürel farkl?l?klara ve çe?itli etnik veya dini gruplar?n bir arada ya?amas?na dair sahip olduklar? alg? düzeylerini belirlemek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçe?in temel amac?, **çokkültürlülük** kavram?na yönelik kabul, ho?görü ve sayg? gibi olumlu tutumlar?n derecesini ölçmektir.

ÇKAÖ, e?itim, psikoloji ve sosyoloji alanlar?nda, bireylerin kültürel yeterliliklerini ve farkl?l?klara kar?? gösterdikleri aç?kl??? de?erlendirmek için kullan?labilir. Ölçek, özellikle kültürel etkile?imlerin yo?un oldu?u ortamlarda, bireylerin bu farkl?l?klara ne ölçüde uyum sa?lad???n? ve onlar? ne kadar benimsedi?ini anlamak için önemli veriler sunar.

Yap?

Çokkültürlülük Alg? Ölçe?i, tek bir temel psikolojik yap?y? ölçmek üzere tasarlanm??t?r: **Çokkültürlülük Alg?s?**. Bu yap?, bireyin kültürel, dilsel, dini veya etnik çe?itlili?e kar?? sergiledi?i bili?sel ve duyu?sal tepkileri kapsar. Yüksek puanlar, bireyin farkl? kültürleri kabul etme, onlara sayg? gösterme ve onlarla bar?? içinde ya?ama iste?inin yüksek oldu?unu gösterir.

Ölçek, ho?görü, farkl? dillere sayg?, dini inançlara aç?kl?k ve kültürel çe?itlili?in zenginlik olarak görülmesi gibi temalar? içeren 26 maddeden olu?ur. Bu maddeler, bireylerin gündelik hayatta

ARABPSYCHOLOGY.COM

kar??la?t?klar? farkl?l?klar kar??s?ndaki tutumlar?n? yans?tmaktad?r.

Geçerlik

Çokkültürlülük Alg? Ölçe?i'nin yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Elde edilen uyum indeksleri, ölçe?in tek boyutlu yap?s?n?n verilerle yüksek düzeyde uyumlu oldu?unu göstermi?tir.

Ba?l?ca uyum indeksleri a?a??daki gibidir:

RMSEA (Yakla??k Hata Karekök Ortalamas?): **.076**
GFI (?yilik Uyum Endeksi): **.85**
CFI (Kar??la?t?rmal? Uyum Endeksi): **.97**
AGFI (Düzeltilmi? ?yilik Uyum Endeksi): **.86**
χ^2/sd (Ki-Kare / Serbestlik Derecesi): **3.4**

Özellikle CFI de?erinin .97 gibi yüksek bir seviyede olmas? ve χ^2/sd oran?n?n 5'in alt?nda (ideal olarak 3-5 aras?nda) olmas?, ölçe?in yap?sal geçerli?inin güçlü oldu?unu kan?tlamaktad?r. RMSEA de?erinin .08'in alt?nda olmas? da kabul edilebilir model uyumunu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?lar? ve yar?lama güvenirlik yöntemleri ile incelenmi?tir. Tüm güvenirlik katsay?lar?, ölçe?in yüksek düzeyde tutarl? ölçümler sa?lad???n? göstermektedir.

Elde edilen güvenirlik de?erleri ?unlard?r:

Cronbach Alpha ?ç Tutarl?l?k Katsay?s?: **.942**
Spearman-Brown Korelasyon De?eri (Yar?lama Güvenirli?i): **.882**
Guttman Split-Half De?eri (Yar?lama Güvenirli?i): **.882**

Bu de?erlerin tamam?n?n psikometride kabul edilebilir s?n?r olan **.70'in** çok üzerinde olmas?, Çokkültürlülük Alg? Ölçe?i'nin son derece güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, Ayaz (2016) taraf?ndan gerçekle?tirilen geçerlik ve güvenirlik çal??mas?nda tek boyutlu (unidimensional) bir yap?ya sahip olarak belirlenmi?tir. Bu, ölçekteki 26 maddenin tamam?n?n, bireyin **çokkültürlülü?e** yönelik genel alg?s?n? temsil eden tek bir temel faktör alt?nda topland??? anlam?na gelmektedir. Bu tek boyutlu yap?, ölçe?in kolay yorumlanabilirli?ini ve uygulanabilirli?ini art?rmaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek Yap?s?

Test Türü: Geli?tirme (Özgün bir Türkçe ölçek geli?tirme çal??mas?d?r.)

Format: Toplam 26 maddeden olu?maktad?r ve tek boyutludur.

Mevcut Dil: Türkçe.

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon veya Üniversite Ö?rencileri (Orijinal çal??ma genellikle üniversite ö?rencileri üzerinde yap?lm??t?r, ancak ölçek genel alg?y? ölçtü?ünden farkl? gruplara uygulanabilir).

Ya? Grubu: Yeti?kinler ve Genç Yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Orijinal geli?tirme çal??mas?, ölçe?in Türkiye'deki sosyal ve kültürel ba?lama uygunlu?unu sa?lam??t?r.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme kullan?lmaktad?r. Kat?l?mc?lar maddelere ?u seçeneklerle cevap verirler:

Hiç kat?lm?yorum
Kat?lm?yorum
K?smen kat?l?yorum
Kat?l?yorum
Kesinlikle kat?l?yorum

Anahtar Kelimeler

Çokkültürlülük Alg?s?, Güvenirlik, Geçerlik, Psikometri, Sosyal Psikoloji, Tutum Ölçe?i, Cronbach Alpha.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: mf_ayaz@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma detaylar? için yazar?n akademik kurumuna ba?vurulmal?d?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2016

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazara at?f yap?lmas?n? gerektirir. Kullan?m izni ve potansiyel ücretler hakk?nda kesin bilgi almak için sorumlu yazar Mehmet Fatih AYAZ ile do?rudan ileti?ime geçilmesi önerilir.

PDF Ba?lant?s?: Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: cokkulturluluk-algi-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Ayaz, M. F. (2016). Çokkültürlülük alg? ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 15(57),* 463-471. DOI:10.17755/esosder.11595.

Makaleye Dergipark üzerinden eri?im için: dergipark.ulakbim.gov.tr

Çokkültürlülük Alg? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

"Çevremdeki insanlar?n farkl? dille anla?malar? beni rahats?z etmez."
"?nsanlar?n dini inançlar? ne olursa olsun onlara sayg? duyar?m."

ARABPSYCHOLOGY.COM